

2017-11-13

B E S L U T

Exceed Capital Sverige AB
genom styrelsens ordförande
Vasagatan 40
111 20 STOCKHOLM

FI Dnr 17-134
Delgivning nr 1

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Varning och sanktionsavgift

Finansinspektionens beslut (att meddelas den 14 november 2017 kl. 8.00)

1. Finansinspektionen ger Exceed Capital Sverige AB, (556550-3116) en varning.

(25 kap. 1 § lagen [2007:528] om värdepappersmarknaden)

2. Exceed Capital Sverige AB ska betala en sanktionsgift på 3 500 000 kronor.

(25 kap. 8 § lagen [2007:528] om värdepappersmarknaden)

Hur man överklagar, se *bilagan*.

Sammanfattning

Exceed Capital Sverige AB (Exceed eller bolaget) är ett värdepappersbolag med tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Bolaget har även tillstånd att driva viss försäkringsrörelse enligt lagen (2010:2043) om försäkringsrörelse samt tillstånd att förvalta fondandelar enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder.

Finansinspektionen inledde i januari 2017 en undersökning av Exceed. Undersökningen avsåg bland annat hur bolaget uppfyllde reglerna om skydd av finansiella instrument och medel som tillhör kunder. Av undersökningen framgår att Exceed inte har haft sådana rutiner som regelverket kräver för att skydda kundernas medel. De bristande rutinerna har bland annat lett till att det under vissa perioder har funnits ett mindre belopp på bolagets klientmedelskonto jämfört med bolagets noteringar om kundernas samlade fordringar. På grund av bolagets bristfälliga rutiner har det funnits en risk för bolagets kunder att drabbas av ekonomisk skada.

Reglerna om skydd av kunders finansiella instrument och medel tillhör de mest centrala regler som ett värdepappersbolag är skyldigt att följa och är

grundläggande för att upprätthålla skyddet för kunderna och förtroendet för marknaden.

De överträdelser som Exceed begått är så allvarliga att det finns skäl att överväga en återkallelse av bolagets tillstånd. Mot bakgrund av de åtgärder som Exceed vidtagit för att se till att överträdelserna inte kommer att upprepas anser dock Finansinspektionen att det är tillräckligt att bolaget tilldelas en varning som ska förenas med en sanktionsavgift på 3,5 miljoner kronor.

1 Bakgrund

1.1 Bolagets verksamhet

Exceed Capital Sverige AB, org. nr 556550-3116, (Exceed eller bolaget) är ett värdepappersbolag med tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (LV). Bolaget har även tillstånd att driva viss försäkringsrörelse enligt lagen (2010:2043) om försäkringsrörelse samt tillstånd att förvalta fondandelar enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder.

Exceed bedriver sin verksamhet via kontor i Stockholm, Göteborg, Malmö, Lund, Helsingborg, Uppsala och Västerås. Bolaget är huvudsakligen verksamt inom investeringsrådgivning och förmedling av finansiella instrument, såsom andelar i fonder och strukturerade produkter, samt försäkringar. Exceed riktar sig framförallt till privatkunder och företag, men har även institutionella kunder. Totalt har bolaget cirka 55 anställda, varav cirka 19 är investeringsrådgivare.

Bolagets senaste årsredovisning avser perioden 2015-07-01–2016-12-31. Av denna framgår att omsättningen för perioden uppgick till cirka 113 miljoner kronor.

1.2 Ärendet

Finansinspektionen inledde i januari 2017 en undersökning av Exceed. Syftet med undersökningen var att säkerställa att bolagets interna styrning och kontroll fungerade tillfredställande samt uppfyllde kraven i LV och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:16) om värdepappersrörelse (värdepappersföreskrifterna). Undersökningen omfattade tiden från och med den 1 juli 2014 till och med den 31 december 2016.

Undersökningen genomfördes genom ett platsbesök samt efterföljande utredningsarbete, där bland annat rapporter från bolagets riskfunktion och externa revisor, protokoll från styrelsemöten samt rapporter till styrelsen om problem med klientmedelsavstämning granskades.

Under undersökningen uppmärksammade Finansinspektionen flera brister i Exceeds efterlevnad av reglerna i LV och värdepappersföreskrifterna om skydd av finansiella instrument och medel som tillhör kunder. Av granskat material framgår att bolaget i augusti 2015 upptäckte en differens på sitt klientmedelskonto i samband med en stickprovskontroll utförd av bolagets riskfunktion. Vid denna tidpunkt uppskattade bolaget att det saknades cirka 6 miljoner

kronor på klientmedelskontot jämfört med noteringarna från bolagets kunddepåsystem om kundernas samlade fordringar mot bolaget. Det faktiska differensbeloppet fastställdes först i december 2016 till cirka 4,2 miljoner kronor efter en omfattande utredning av bolaget, där bland annat 11 000 transaktioner för perioden den 1 mars 2015 till den 31 december 2015 bokades om.

Finansinspektionen skickade den 31 mars 2017 en avstämningsskrivelse till bolaget där myndigheten redogjorde för sina iakttagelser i samband med undersökningen. Bolaget yttrade sig över skrivelsen den 7 april 2017.

Finansinspektionen har därefter genom en skrivelse den 29 juni 2017 informerat Exceed om att myndigheten överväger att ingripa mot bolaget. I skrivelsen har Finansinspektionen redogjort för sina preliminära bedömningar av Exceeds regelöverträdelser. Bolaget har den 4 augusti 2017 yttrat sig över skrivelsen. Därutöver har bolaget, på Finansinspektionens begäran, kommit in med ytterligare kompletteringar och närmare förklarat hur bolagets avstämningsrutin för klientmedelskontot såg ut vid den aktuella tidpunkten. Utöver detta har bolaget kommit in med avstämningsunderlag från utförda kontroller av klientmedelskontot mot noteringarna från bolagets kunddepåsystem om kundernas samlade fordringar mot bolaget. Underlaget omfattar Finansinspektionens undersökningsperiod, dock endast fram till och med den 22 februari 2016.

2 Tillämpliga bestämmelser

Skydd av finansiella instrument och medel som tillhör kunder

Av 8 kap. 35 § första stycket 1 LV framgår att ett värdepappersinstitut som innehar en kunds medel ska vidta lämpliga åtgärder för att skydda kundens rättigheter.

Av 10 kap. 2 § 6 värdepappersföreskrifterna framgår att ett värdepappersinstitut – för att skydda en kunds rättigheter när det gäller kundens finansiella instrument och medel – ska ha lämpliga organisatoriska rutiner för att minimera riskerna för förlust eller värdeminskning av kundtillgångar eller av rättigheter som är förenade med dessa tillgångar, till följd av missbruk av tillgångarna, bedrägerier, dålig administration, bristande dokumentation eller försumlighet.

Styrelsens ansvar

Av 6 kap. 6 § värdepappersföreskrifterna framgår att styrelsen har ansvaret för att värdepappersinstitutet fullgör de skyldigheter som följer av LV och andra författningar som reglerar värdepappersinstitutets verksamhet. Vidare framgår att styrelsen och den verkställande direktören regelbundet ska bedöma och se över värdepappersinstitutets riktlinjer och instruktioner. Därutöver ska styrelsen eller den verkställande direktören bedöma och regelbundet se över effektiviteten i de rutiner, åtgärder metoder och liknande som värdepappersinstitutet har antagit för att följa LV och andra författningar som reglerar värdepappersinstitutets verksamhet. Styrelsen eller den verkställande

direktören ska även vidta lämpliga åtgärder för att korrigera eventuella brister i dessa.

3 Finansinspektionens bedömning

Finansinspektionens undersökning har bland annat avsett hur Exceed efterlevt reglerna om skydd av finansiella instrument och medel som tillhör kunder. I detta avseende har Exceed beskrivit sin verksamhet enligt följande. En del av bolagets verksamhet är köp och försäljning av strukturerade produkter för kunders räkning. För att kunna utföra dessa transaktioner har Exceed ett klientmedelskonto. Vid köp betalar kunden köplikviden jämte courtage till klientmedelskontot, varefter den strukturerade produkten köps från produktemittenten och levereras till kundens depå. Vid försäljning betalas säljlikviden minus courtage till kunden genom insättning på klientmedelskontot. Exceed har ett gemensamt klientmedelskonto för samtliga kunddepåer. Exceeds rutin har varit att medel som skulle komma bolaget tillgodo, såsom courtage, överförs från klientmedelskontot till företagskontot efter det att respektive transaktion har verkställts.

Av granskat material har följande framkommit. I samband med att Exceed har utfört order på kunders uppdrag har bolaget fått rätt till courtage ur medel på klientmedelskontot. På så sätt har en fordran motsvarande storleken på courtaget uppstått för bolaget mot klientmedelskontot. Storleken på bolagets fordran har skiftat i takt med att bolaget har utfört order på kunders uppdrag och därigenom fått rätt till nytt courtage ur medel på klientmedelskontot. I augusti 2015 upptäckte bolagets riskfunktion en negativ differens på klientmedelskontot. Bolaget har anfört att differensen uppstått eftersom bolaget i sin interna redovisning bokfört en för hög fordran mot klientmedelskontot. Enligt bolaget berodde detta huvudsakligen på en datumproblematik i kunddepåsystemet, men det har även förekommit felaktigheter i fråga om hur intäkter och kostnader har hanterats och kontoförts mellan olika konton. Dessutom har bolaget haft bristfälliga avstämningsrutiner avseende klientmedelskontot. Exceed har dock gjort gällande att noteringarna från bolagets kunddepåsystem om kundernas samlade fordringar mot bolaget alltid har varit korrekta och att det alltid har funnits fullständig täckning för dessa. Enligt Exceed skulle bolagets avstämningsrutin ha fångat upp om det inte funnits tillräckligt med likvida medel på klientmedelskontot för att möta kundernas samlade fordringar och det har därför aldrig funnits någon risk att Exceeds kunder skulle kunna drabbas av ekonomisk skada.

Av Finansinspektionens undersökning framgår att Exceed, i vart fall fram till att differensen upptäcktes i augusti 2015, hade en avstämningsrutin avseende klientmedelskontot som syftade till att säkerställa att det alltid fanns mer medel på klientmedelskontot än vad som skulle finnas där enligt noteringarna från bolagets kunddepåsystem om kundernas samlade fordringar. Av det avstämningsunderlag som bolaget har lämnat in till Finansinspektionen framgår dock att det periodvis funnits mindre likvida medel på klientmedelskontot än vad som skulle finnas där enligt bolagets noteringar. Bolagets avstämningsrutin har således inte säkerställt att det alltid funnits fullständig täckning för kundernas samlade fordringar. Det har därmed funnits en risk för att bolagets kunder skulle kunna drabbas av ekonomisk skada.

Avstämningsrutinen har heller inte tagit hänsyn till bolagets fordran mot klientmedelskontot och att storleken på denna fordran har skiftat i takt med att bolaget har utfört order på kunders uppdrag och därigenom fått rätt till nytt courtage ur medel på klientmedelskontot. Bolaget har inte genom rutinen fått information om hur fördelningen mellan kundernas medel och bolagets fordran såg ut och därför har inte heller uppkomna differenser på klientmedelskontot kunnat förklaras. För att kunna se fördelningen mellan bolagets fordran och kundernas medel, samt identifiera uppkomna differenser, har bolaget fått genomföra en omfattande utredning och bland annat boka om 11 000 transaktioner.

Enligt Finansinspektionen visar ovan nämnda omständigheter att bolaget inte har haft sådana rutiner som regelverket kräver för att skydda kundernas medel. Med lämpliga rutiner borde bolaget hela tiden ha haft en korrekt uppfattning om storleken på dess fordran mot klientmedelskontot och om vad som utgjort kunders medel. Rutinerna borde även ha säkerställt att det inte fanns några risker för bolagets kunder att drabbas av ekonomisk skada på grund av att det inte fanns tillräckligt med medel på klientmedelskontot.

Med hänsyn tagen till vad som angetts ovan finner Finansinspektionen att Exceed inte har uppfyllt sina skyldigheter enligt 8 kap. 35 § första stycket 1 LV samt 10 kap. 2 § 6 värdepappersföreskrifterna. Ytterst ligger ansvaret för detta på bolagets styrelse som, enligt 6 kap. 6 § värdepappersföreskrifterna, bland annat har till uppgift att säkerställa effektiviteten i de rutiner som bolaget har antagit för att följa tillämpliga regelverk. Med anledning av att bolaget inte har haft lämpliga rutiner för att skydda kundernas medel finner Finansinspektionen att bolagets styrelse inte har uppfyllt sina skyldigheter enligt nämnda bestämmelse.

4. Övervägande om ingripande

4.1 Tillämpliga bestämmelser

Enligt 25 kap. 1 § LV ska Finansinspektionen ingripa om ett värdepappersinstitut har åsidosatt sina skyldigheter enligt lag, andra författningar som reglerar bolagets verksamhet, företagets bolagsordning, stadgar eller reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar bolagets verksamhet. Finansinspektionen ska då utfärda ett föreläggande att inom en viss tid begränsa rörelsen i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska företagets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, en varning meddelas.

Enligt 25 kap. 1 b § första stycket LV, ska Finansinspektionen vid valet av sanktion ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens art, överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar.

Enligt 25 kap. 1 c § första stycket LV ska i försvårande riktning beaktas om företaget tidigare har begått en överträdelse. Enligt samma bestämmelse andra stycket ska i förmildrande riktning beaktas om företaget i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och företaget snabbt upphört med överträdelsen sedan den anmälts eller påtals av Finansinspektionen.

Av 25 kap. 8 § LV framgår att om ett svenskt värdepappersinstitut har meddelats beslut om anmärkning eller varning får Finansinspektionen besluta att företaget ska betala en sanktionsavgift.

Av 25 kap. 9 § LV framgår att sanktionsavgiften för ett svenskt värdepappersinstitut ska fastställas till högst tio procent av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår, två gånger den vinst som företaget har erhållit till följd av regelöverträdelsen om beloppet går att fastställa, eller två gånger de kostnader som företaget undvikit till följd av regelöverträdelsen om beloppet går att fastställa. Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kr. För värdepappersinstitut får avgiften inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven i 8 kap. 3 § LV eller 6 kap. 1 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Av 25 kap. 10 § LV framgår att när sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 1 b och 1 c §§, samt, om den går att fastställa, till den vinst som företaget erhållit till följd av regelöverträdelsen.

4.2 Bedömning av överträdelsen och val av ingripande

Finansinspektionens undersökning visar att Exceed brutit mot reglerna om skydd av finansiella instrument och medel som tillhör kunder i LV och värdepappersföreskrifterna. De konstaterade bristerna är sådana att det finns skäl att ingripa mot bolaget.

De regler som Exceed har brutit mot är centrala för att såväl skyddet för kunderna som förtroendet för marknaden ska kunna upprätthållas. De rutiner som bolaget har tillämpat har inte gett kunderna nödvändigt skydd mot att drabbas av förluster till följd av missbruk, bedrägerier, dålig administration, bristande dokumentation eller försumlighet av bolaget. Att det har krävts omfattande utredningar från bolagets sida för att reda ut hur fördelningen mellan kundernas medel och bolagets fordran mot klientmedelskontot ska se ut och vad differensen på klientmedelskontot har berott på, visar tydligt effekten av bolagets bristande rutiner. Det har dessutom vid flera tillfällen funnits ett lägre belopp på klientmedelskontot jämfört med vad som skulle finnas där enligt bolagets noteringar om kundernas samlade fordringar, utan att detta har uppmärksammats av bolaget. Bolagets bristfälliga rutiner har därmed medfört en klar risk för att bolagets kunder skulle kunna drabbas av ekonomisk skada. Finansinspektionen anser sammantaget att överträdelserna är så pass allvarliga att det finns skäl att överväga en återkallelse av Exceeds tillstånd att driva värdepappersrörelse.

Som ett alternativ till återkallelse kan Finansinspektionen i stället meddela en varning. Detta är möjligt om det i och för sig finns skäl för återkallelse, men en

varning i det särskilda fallet framstår som tillräcklig åtgärd. Omständigheter som beaktas vid en sådan prövning är bland annat att det inte kan befaras att institutet kommer att upprepa överträdelsen och att prognosen för institutet därmed är god.

Exceed har anfört att bolaget nu sett över sina avstämningsrutiner och korrigerat differensen genom att skriva ner sin fordran mot klientmedelskontot motsvarande det faktiska differensbeloppet. Korrigeringen har belastat bolagets resultat för det senaste räkenskapsåret. Bolagets revisor har bedömt att Exceeds lösning varit rimlig och att bolagets nya rutiner ger Exceed kontroll över klientmedelskontot på daglig basis. Någon faktisk skada för bolagets kunder har heller inte kunnat påvisas i detta fall. Finansinspektionen anser sammantaget, och med beaktande av vad Exceed har anfört om vilka åtgärder som bolaget vidtagit efter överträdelserna, att det är tillräckligt att ingripandet stannar vid en varning.

Med hänsyn till överträdelsens art och omfattning ska varningen förenas med en sanktionsavgift. Avgiften får inte överstiga tio procent av bolagets omsättning närmast föregående räkenskapsår. Enligt Exceeds årsredovisning för perioden 2015-07-01–2016-12-31 uppgick bolagets omsättning för perioden till cirka 113 miljoner kronor. Bolagets årsredovisning omfattar en period på 18 månader och går därför utöver ett normalt räkenskapsår på 12 månader. Finansinspektionen har därför räknat om bolagets omsättning till 75,3 miljoner kronor, vilket motsvarar cirka två tredjedelar av omsättningen för perioden 2015-07-01–2016-12-31. Med beaktande av detta kan den maximala sanktionsavgiften som bolaget kan bli skyldig att betala uppgå till 7,53 miljoner kronor (tio procent av omsättningen).

Sanktionsavgiften ska ses som en gradering av överträdelsen. Vid bedömningen av avgiftens storlek tar Finansinspektionen bland annat hänsyn till att överträdelserna avser centrala regler som är grundläggande för att upprätthålla skyddet för kunderna och förtroendet för marknaden.

Finansinspektionen bestämmer sanktionsavgiften till 3,5 miljoner kronor. Avgiften är inte så stor att bolagets förmåga att fullgöra soliditets- och likviditetskravet enligt 8 kap. 3 § LV äventyras.

Sanktionsavgiften tillfaller staten och faktureras av Finansinspektionen efter att beslutet har vunnit laga kraft.

FINANSINSPEKTIONEN

Sven-Erik Österberg
Styrelseordförande

Shahab Seifzadeh
Senior jurist

Beslutet har fattats av Finansinspektionens styrelse (Sven-Erik Österberg, ordförande, Maria Bredberg Pettersson, Marianne Eliason, Anders Kvist, Astri Muren, Hans Nyman, Gustaf Sjöberg och Erik Thedéen, generaldirektör) efter föredragning av den seniora juristen Shahab Seifzadeh. I den slutliga handläggningen har också chefsjuristen Charlotte Rydin och finansinspektörerna Anette Bernwall Lindgren och Tomas Ullman deltagit.

Bilaga

Hur man överklagar

Kopia: Exceeds verkställande direktör

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Varning och sanktionsavgift

Handling:

Beslut avseende varning och sanktionsavgift den **14 november 2017**
Exceed Capital Sverige AB

Jag har denna dag tagit del av handlingen.

.....
DATUM

.....
NAMNTECKNING

.....
NAMNFÖRTYDLIGANDE

.....
EV. NY ADRESS

.....

.....

Detta kvitto ska sändas tillbaka till Finansinspektionen **omgående**. Om kvittot inte skickas tillbaka kan delgivning ske på annat sätt, t.ex. genom stämmingsman.

Om du använder det bifogade kuvertet är återsändandet gratis.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Hur man överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka eller lämna det till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm.

Ange följande i överklagandet:

- Namn och adress
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets nummer
- Varför ni anser att beslutet är felaktigt
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Kom ihåg att underteckna skrivelsen.

Överklagandet ska ha kommit in till Finansinspektionen inom tre veckor från den dag ni fått ta del av beslutet.

Finansinspektionen skickar överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm, om det kommit in i tid och Finansinspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt som ni begärt.